

[J. R. Poulsen.]

ikke skal blive arbejdsløst, og for at Gryden i det hele taget kan holdes i Kog, skal vi vedtage det Lovforslag, her foreliggende, og prøve at skaffe Jord paa de tre Maader, der er Tale om. Det kan godt være, at det vil give noget Jord, og saa maa man jo hilse det med Glæde, vel at mærke hvis de unge kan klare sig, naar de faar deres Husmandsbrug.

Forslaget er jo nu vedtaget af Folketinget, og det er ændret en Del, efter min Mening til det bedre, baade hvad Tal og Bestemmelser angaar, og jeg kan som Følge deraf anbefale det til Fremme her i Lands-tinget.

Oluf Johansen: Da Forslaget til den nugældende Lov var til Behandling her i Tinget, fremførte jeg nogle Betragtninger, der gav Udtryk for Utilfredshed med Forslaget. Jeg mente, at Loven i det praktiske Liv ikke vilde faa den tilsigtede Betydning, og jeg fik Ret. Ved det foreliggende Lovforslag er der rettet paa alle Skavankerne og derved skabt Mulighed for, at Udstykningen trods Tidens Vanskeligheder vel kan slæbe igennem. Jeg bruger med Vilje Udtrykket „slæbe igennem“, idet jeg aldeles ikke tror, at der gennem Ændringerne er skabt Grundlag for, hvad man kan kalde en forceret Udstykning, tværtimod. Var der blot skabt et Grundlag for, at Gennemsnitstallet for nyoprettede Brug saa nogenlunde kunde svare til det, vi har haft fra 4. Oktober-Lovens Ikrafttræden og til nu, vilde jeg i hvert Fald være godt tilfreds, men det tror jeg ikke, der er.

Som Krigsaarene sidst skabte Vanskeligheder for Udstykningen, sker det ogsaa nu. Aarsagen er den samme: Interessen i Jord og Stigningen i Ejendomspriserne, skabt ved stigende Produktionspriser. Et Problem, der drøftes daglig ude i det økonomiske Liv, er, at naar Priserne stiger, stiger Lønnen. Det kan udmærket overføres paa dette Forhold. Naar Landbrugsprodukterne stiger, naar f. Eks. Kornprisen sættes i Vejret ved Lov, vanskeliggøres Landbougndommens erhvervsmaessige Muligheder. Der sker det, at det besiddende Slægtled af Landbrugerens Interesser bliver modsat Ungdommens. Hvad Erhvervet vinder af øjeblikkelig Fordel, kommer Ungdommen til at betale i Form af Renter og Afdrag, eller ogsaa holdes den ude fra Erhvervet. En god Tid for Landbruget bliver let en og Tid for dets Ungdom. Prisstigningen paa Landejendomme har taget alt, hvad de unge har sammensparet

eller arvet. Husmandsstedet er steget over 5 000 Kr. eller mere end det, som en dygtig Karl kan sammenspare, og Bondegarden er steget 20 000—30 000 Kr. eller mere end Gennemsnittet af, hvad Bønder i vore Dage kan give deres Børn at købe Gaard for. Loven mod urimelig Pantsætning har næppe ændret Priserne. Den har kun holdt en Del ude fra tvivlsomme Ejendoms køb, hvor de vilde have faaet vanskeligt ved at klare Forholdene. Den har i hvert Fald holdt dem ude fra det Erhverv, hvor de i Kraft af deres Arbejde og Dygtiggørelse havde Ret til at faa Plads. Gennem Udstykning kan der gøres en Del. Udstykning er i Øjeblikket Samfundets bedste Indsats for Landbougndommen, ikke blot for den Ungdom, hvis Penge passer til Husmandsstederne, men for hele Landbougndommen, idet den aflaster Efterspørgselen og derved skulde bidrage til at hindre en fortsat Prisstigning eller maaske til at befordre en nedadgaaende Prisbevægelse for Landejendomme.

I denne Forbindelse vil jeg gerne udtale de bedste Forhaabninger om, at vi fra den højtærede Landbrugsminister maa faa et Forslag, som tager Sigte paa at modvirke Spekulation i Landbrugsejendomme, hvilket i en ond Tid kan være en Slags Beskyttelse for Landbougndommen; men indtil da har vi i hvert Fald i Udstykningen et Mittel til Erhvervelse af Jord, om end kun for en begrænset Del af Landbougndommen.

Jeg hilser det foreliggende Lovforslag med Glæde og takker Ministeren derfor. Jeg skal ikke gaa i Enkeltheder, men lad mig blot nævne Bestemmelserne om den foretningssvære Del af Byggelaanet, der stiger fra 5 000 Kr. til 7 000 Kr. Det havde maaske været mere rimeligt, at man havde fulgt den samme Linie her, som man har fulgt i Tilskudslovene. Jeg forstaaer dog, at dette ikke har været muligt, ikke har kunnet samle Enighed. Det havde vel ellers ikke været urimeligt, at den unge Mand, der opretter et Hjem, fik samme Chance som den besiddende og maaske velhavende Landmand, der udøver den samfundsnyttige Gerning at sætte noget Byggeri i Gang.

Naar man i landbrugspolitiske Kredse drøfter Husmandsbrugs mindre Modstandskraft nu i Tiden, vil jeg gerne fremhæve, at det aldeles ikke kan dreje sig om det selvstændige Brug paa 10—15 Tønder, men derimod om Smaaahuse, de saakaldte indeklemt Husmandsbrug. Forhaabentlig giver Lovforslagets Bestemmelser om Jordkøb i § 1, Jordkøb ved Tvangsauktioner, ved Dødsboer og ved brændte Gaarde, ogsaa